

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Природничо-географічний факультет
Кафедра біології та методики навчання біології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан природничо-географічного
факультету

Л.П. Міронець
“1” вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА

Галузь знань: 01 Освіта

Спеціальність: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Біологія, природознавство та здоров'я людини)

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією природничо-географічного
факультету

«29» серпня 2025 р.

Голова

(Міронець Л.П., к.пед.н, доцент)

Розробник: Генкал Світлана Едуардівна кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри біології та методики навчання біології

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри
канд. біол. наук, доцент

Ю.І. Литвиненко

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Магістр	Обов’язкова	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
Семестр			
3-й		3-й	
Лекції			
Практичні, семінарські			
Лабораторні			
Консультації			
Самостійна робота			
Загальна кількість годин – 270			270 год.
	Вид контролю: залік		

2. Мета вивчення дисципліни

Професійна підготовка майбутнього вчителя, формування його компетентності здійснюється впродовж усього терміну навчання: теоретичні знання, уміння, навички, отриманні магістрантом під час вивчення теоретичного курсу, закріплюються, розвиваються й удосконалюються під час виробничої практики.

Виробнича (педагогічна) практика має важливе значення у системі підготовки майбутніх вчителів біології, природознавства та основ здоров'я.

Педагогічна практика спрямована на реалізацію наступності, розвиток здібностей, формування у магістрантів педагогічних умінь і навичок на шляху до оволодіння високим рівнем професіоналізму.

У процесі виробничої практики магістранти набувають умінь, які інтегруються у більш складне узагальнене вміння – проєктувати і здійснювати професійну діяльність вчителя, спрямовану на розвиток особистості учнів.

Впродовж педагогічної практики формується готовність майбутнього вчителя до виконання професійних обов'язків, магістранти ознайомлюються з основними функціями та вимогами до педагогічної діяльності вчителя біології, природознавства та основ здоров'я.

Магістранти мають можливість реалізувати отримані під час навчального процесу фахові та психолого-педагогічні знання, втілити у власній діяльності технології, форми, методи, прийоми, засоби навчання та контролю рівня навчальних досягнень учнів.

Програма практики передбачає забезпечення послідовності і неперервності набуття магістрантами професійно значущих знань, компетентностей та методологічної культури.

Мета виробничої (педагогічної) практики на 2 курсі магістратури – формування цілісних, системно-структурних професійних знань, розвиток умінь професійної, творчої самореалізації та професійно-педагогічної спрямованості майбутніх вчителів біології, природознавства та основ здоров'я, набуття магістрантами умінь застосовувати знання у процесі вирішення педагогічних завдань в умовах реального навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти.

Виробнича практика у школі покликана навчити магістрантів застосовувати отримані знання в університеті зі спеціальних дисциплін на практиці.

Основні завдання виробничої (педагогічної) практики:

1. Реалізація і закріплення теоретичних знань з біології, природознавства та основ здоров'я і методики навчання.
2. Ознайомлення магістрантів зі специфікою майбутньої професійної діяльності.
3. Виховання стійкого інтересу до педагогічної професії та педагогічної діяльності, впевненості у правильності її вибору.
4. Адаптація до вимог професійної діяльності в галузі освіти, формування професійних умінь, необхідних для успішного здійснення навчально-виховного процесу.
5. Набуття практичних навичок магістрантами планування і організації діяльності учнів із урахуванням їх потреб та інтересів, можливостей матеріальної бази, власного досвіду тощо.
6. Удосконалення магістрантами умінь планувати та проводити різні типи уроків з біології, природознавства та основ здоров'я, позакласні заходи, здійснювати самоаналіз педагогічної діяльності.
7. Набуття магістрантами умінь застосування інноваційних технологій, ефективних методів, прийомів, засобів, форм навчання.
8. Формування контрольної-оцінювальної діяльності вчителя-фахівця.
9. Розвиток умінь проводити аналіз уроків і виховних заходів; здійснювати якісну та адекватну самодіагностику й самооцінку рівня сформованості професійних якостей, саморегуляцію та самокорекцію; прогнозувати свій подальший професійний розвиток
10. Формування вміння використовувати різні форми і методи організації навчально-пізнавальної діяльності учнів, планувати індивідуальну роботу з учнями з метою розвитку їх здібностей, творчих сил і обдарувань.
11. Розвиток у магістрантів умінь проводити науково-дослідну роботу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістранти повинні оволодіти **програмними компетентностями**:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, формування готовності обстоювати права й свободи українського народу.

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватись принципів тайм-менеджменту.

ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності, до розробки та презентації освітніх проєктів, до мотивування людей щодо досягнення спільної мети; формування екологічної свідомості здобувачів освіти засобами навчальної діяльності.

ЗК 5. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу нетерпимості до корупції, принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної, дослідницької діяльності.

ЗК 6. Здатність до розуміння предметної області, здійснення науково-педагогічних досліджень, прогнозування та презентації їх результатів, до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

ЗК 7. Здатність грамотно використовувати державну мову у професійній, дослідницькій діяльності, чітко й аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття; використовувати іноземну мову для одержання й оцінювання інформації в професійній, інноваційній діяльності.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, продуктивного спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, до толерантного сприймання різноманітних думок, ідей.

ЗК 9. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

СК 1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів в умовах реалізації концепції Нова українська школа, використовувати знання іноземної мови в професійній, інноваційній діяльності.

СК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: використовувати систему теоретичних знань та практичних умінь з біології та методики навчання біології, природознавства, основ здоров'я, інтегрованих курсів природничої освітньої галузі в ході вирішення професійних завдань; моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами освіти; формувати й розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності та наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти; здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку; розвивати критичне мислення; формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти в умовах реалізації концепції Нова українська школа.

СК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній, дослідницькій діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі в умовах реалізації концепції Нова українська школа.

СК 4. Психологічна компетентність як здатність: визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній емоційний стан; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки учнів, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність; формувати спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного.

СК 5. Емоційно-етична компетентність як здатність: усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК 6. Компетентність педагогічного партнерства як здатність: до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

СК 7. Інклюзивна компетентність як здатність: створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

СК 8. Здоров'язбережувальна компетентність як здатність: організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу; здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

СК 9. Проєктувально-прогностична компетентність як здатність: проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів; прогнозувати результати освітнього процесу; планувати освітній процес.

СК 10. Організаційна компетентність як здатність: організовувати процес навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти; організовувати різні види і форми навчально-пізнавальної, дослідницької діяльності здобувачів освіти, презентувати досягнені результати; здатність організовувати осередки навчання, виховання й розвитку учнів.

СК 11. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність: здійснювати моніторинг та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання навчальної діяльності учнів.

СК 12. Здатність до навчання впродовж життя: оновлення професійних знань в галузі біології і педагогіки, методах наукового пізнання; здійснювати самоаналіз педагогічної діяльності і визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з колегами на засадах партнерства та підтримки, дотримуючись принципів професійної етики.

СК.13. Інноваційна компетентність як здатність: застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувані

різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Для проходження виробничої практики у закладах фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти необхідним є опанування курсів «Філософія освіти», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Актуальні питання інноваційного розвитку освіти», «Методологія та організація наукових досліджень», «Інформаційні технології в освіті», «Психологія освіти», «Основи інтегрованого курсу «Природознавство» та методика його навчання», «Фізіологічні основи здоров'я людини», «Педагогічні технології в біологічній освіті», «Теорія та методика навчання біології в профільних класах», «Методика позакласної та позашкільної роботи з біології та природознавства», «Молекулярна біологія з основами біотехнології та генної інженерії», «Сучасні проблеми еволюції». Вивчення дисципліни передбачає дотримання положень Кодексу академічної доброчесності СумДПУ імені А.С.Макаренка, затвердженого наказом № 420 від 30 вересня 2019 р.

3. Результати навчання за дисципліною

	Програмні результати навчання
Знання	ПРЗ 1. Знати та розуміти сутність освіти як соціокультурного феномену, шляхи інноваційного розвитку сучасної системи освіти України в умовах реформаційних перетворень; концептуальні основи шкільної освіти в галузі біології, природознавства та основ здоров'я, цілі і завдання навчання в закладах загальної середньої освіти. ПРЗ 2. Знати та розуміти фундаментальні теорії, їх прикладні аспекти, сучасні концепції біології; систему органічного світу, його еволюцію від молекулярного до біосферного рівня. ПРЗ 3. Знати методологію наукового пізнання та формування природничо-наукової картини світу; закони, методи та методики проведення біологічних та педагогічних досліджень. ПРЗ 4. Знати концепції навчання й виховання, сучасні педагогічні технології, теоретичні та практичні основи методики навчання біології, курсів природничої та здоров'язбережувальної галузі; традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу та використовувати їх на практиці для вирішення професійних завдань. ПРЗ 5. Знати основні біологічні терміни та поняття, будову та функції біологічних систем на різних рівнях організації, біологічні процеси та їх характеристики, основи фізичного та психічного здоров'я людини, екологічні проблеми сучасності. ПРЗ 6. Знати зміст основних документів, що регулюють організацію освітнього процесу, основні вимоги до складання відповідної документації для підтримки якості освітнього процесу та мережевий етикет у професійній діяльності. ПРЗ 7. Знати й розуміти зміст ключових компетентностей, наскрізні уміння здобувачів освіти, визначені державними стандартами освіти; знати

	й розуміти вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, рівні сформованості їхніх компетентностей. ПРЗ 8. Знати особливості змістових ліній шкільного курсу, сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання біології, курсів природничої та здоров'язбережувальної галузі в умовах впровадження концепції Нова українська школа; знати основи організації позаурочної, позакласної та позашкільної освітньої діяльності у закладах загальної середньої освіти; знати форми, види, методики оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, відстеження їх прогресу в навчанні. ПРЗ 9. Знати та аналізувати методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання здобувачів освіти на основі компетентнісного підходу з урахуванням їхніх освітніх потреб; форми організації освітнього процесу, навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти, вимоги до професійного розвитку вчителя. ПРЗ 10. Знати сучасні інформаційно-цифрові технології, цифрові ресурси для супроводу освітнього процесу та способи їх використання під час навчання біології, курсів природничої та здоров'язбережувальної галузі; правила безпеки у цифровому середовищі; засоби підвищення ефективності навчання здобувачів освіти з урахуванням індивідуальних особливостей. ПРЗ 11. Знати основні принципи побудови безпечного освітнього середовища закладів загальної середньої освіти, правила і рекомендації зі здоров'язбереження; принципи побудови конструктивної й безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу, у тому числі з особливими потребами; інструменти забезпечення інклюзивного навчання (інклюзивної культури, політики, практики).
Уміння	ПРУ 1. Уміти використовувати власну систему знань щодо психолого-педагогічних особливостей різних груп учнів, проектувати і запроваджувати сучасні педагогічні технології, форми, методи, засоби та підходи до навчання біології, курсів природничої та здоров'язбережувальної галузі, організовувати процес продуктивної взаємодії із здобувачами освіти та керувати ним; адаптувати зміст навчальних предметів (інтегрованих курсів) до потреб здобувачів освіти. ПРУ 2. Уміти демонструвати та застосовувати знання фундаментальних біологічних теорій, шкільного курсу біології, курсів природничої та здоров'язбережувальної галузі для формулювання та розв'язування завдань різних рівнів складності, зокрема типових, компетентнісних та завдань підвищеного рівня складності в умовах впровадження концепції Нова українська школа. ПРУ 3. Уміти застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови, властивостей і особливостей процесів життєдіяльності живих організмів, формулювати аргументовані висновки; уміти інтегрувати знання та розв'язувати складні завдання у широких або мультидисциплінарних контекстах. ПРУ 4. Уміти застосовувати оптимальні методи лабораторних і польових досліджень для активізації навчання біології, природознавства та основ здоров'я, розвивати дослідницький тип мислення здобувачів освіти. ПРУ 5. Уміти формувати й підтримувати інтерес учнів, належний рівень їх мотивації до навчання біології, природознавства та основ здоров'я в умовах впровадження концепції Нова українська школа; створювати творче освітнє середовище, спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного.

	ПРУ 6. Уміти проєктувати, організовувати освітній процес відповідно до сучасних вимог, застосовувати інноваційні технології, форми, методи, прийоми та засоби навчання; проводити уроки різних типів (у тому числі інтегровані), позакласні заходи; оцінювати навчальні досягнення здобувачів освіти, відстежувати прогрес учнів у навчанні. ПРУ 7. Обирати, вдосконалювати, створювати та застосовувати сучасне методичне і дидактичне забезпечення освітнього процесу; уміти структурувати і викладати навчальний матеріал; використовувати інформаційно-цифрові технології для підтримки навчально-пізнавального процесу. ПРУ 8. Уміти виявляти та вирішувати проблеми в професійній діяльності, ефективно планувати, організовувати різні форми позакласної роботи з біології, природознавства, основ здоров'я, інтегрованих курсів, зокрема дослідницького характеру; застосовувати різноманітні підходи підготовки учнів до участі в змаганнях з предмету (на рівні основної школи), популяризувати біологію як науку. ПРУ 9. Уміти планувати та проводити біологічні та педагогічні дослідження, відшукувати інформацію у різноманітних джерелах, аналізувати, критично оцінювати, систематизувати, узагальнювати; готувати доповіді, презентації з дотриманням вимог доброчесності, брати участь у дискусії; здійснювати інноваційну педагогічну діяльність; прагнути самоосвіти та професійного самовдосконалення. ПРУ 10. Уміти аналізувати будову та функції біологічних систем та пояснювати принципи їх життєдіяльності у взаємозалежності з середовищем існування, розкривати механізми еволюції та адаптації організмів, забезпечувати формування екологічної свідомості здобувачів освіти. ПРУ 11. Уміти грамотно використовувати державну мову в процесі професійної, наукової діяльності, чітко та аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття, застосовувати прийоми та методи збагачення біологічної мови.
Комунікація	ПРК 1. Володіти основами професійної культури і керуватися у своїй діяльності принципами толерантності, діалогу і співробітництва. ПРК 2. Здатність здійснювати комунікативну взаємодію з здобувачами освіти під час навчання біології, природознавства та основ здоров'я людини на основі знань, ціннісних орієнтацій, моральних настанов. ПРК 3. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, ефективної взаємодії в команді у професійному колективі та з представниками інших професійних груп та батьками; здатність займати лідерську позицію в ході співпраці у команді, вести діалог, брати участь у дискусіях щодо вирішення професійних, наукових проблем, базуючись на принципах етики. ПРК 4. Здатність пояснювати стратегію сталого розвитку людства і шляхи вирішення його глобальних проблем.
Автономія і відповідальність	ПРА 1. Мати сформовану мотивацію до здійснення професійної діяльності, бути готовим сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів етики вчителя, академічної доброчесності, тайм-менеджменту. ПРА 2. Бути готовим організовувати освітній процес, ґрунтуючись на основних нормативно-правових актах, санітарно-гігієнічних правилах, правилах і рекомендаціях зі здоров'язбереження молоді; відповідально ставитися до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів в освітньому

	процесі та позаурочній діяльності. ПРА 3. Здатність продовжувати навчання протягом життя зі значним ступенем автономії, планувати процес самонавчання та самовдосконалення в контексті неперервної фахової підготовки, використовуючи способи збереження як фізичного так і психічного здоров'я, запобігаючи професійному вигоранню.
--	---

5. Організація і зміст виробничої (педагогічної) практики

Згідно з навчальним планом підготовки магістра виробнича практика у школі проходить на II курсі магістратури у III семестрі (тривалість практики – 6 тижнів). Під час практики магістранти повинні відвідувати уроки, які проводяться вчителями школи та магістрантами-практикантами, проводити пробні та залікові уроки, виготовляти дидактичні матеріали, розробляти тематичне планування, конспекти уроків, візуально-графічну наочність, проводити позакласну роботу з біології, природознавства та основ здоров'я, виконувати обов'язки класного керівника. За результатами практики виставляється диференційований залік. По закінченню виробничої (педагогічної) практики в університеті проводиться підсумкова конференція, на якій магістранти звітують про результати проходження практики, діляться своїми враженнями та висловлюють пропозиції щодо вдосконалення практики.

Основні види діяльності практикантів

1. Ознайомлення з освітнім закладом, кабінетом біології, природознавства, його обладнанням, технічними та іншими засобами навчання.
2. Ознайомлення з документацією вчителів біології, природознавства та основ здоров'я: тематичними планами, поурочними планами, класними журналами.
3. Спостереження за методикою проведення уроків біології, природознавства та основ здоров'я вчителями школи, ознайомлення з особливостями їх технологій навчання.
4. Складання індивідуального плану на період практики.
5. Робота з необхідною методичною літературою.
6. Підготовка до проведення уроків біології, природознавства та основ здоров'я (отримання консультацій від методистів та вчителів школи, написання планів-конспектів, виготовлення наочності, дидактичних матеріалів).
7. Проведення пробних уроків біології, природознавства та основ здоров'я, їх самоаналіз.
8. Розробка сценарію позакласного заходу з біології, природознавства та основ здоров'я.
9. Самостійне написання планів-конспектів до уроків біології, природознавства та основ здоров'я.
10. Проведення залікових уроків біології, природознавства та основ здоров'я.
11. Проведення позакласного заходу з біології, природознавства та основ здоров'я.

12. Відвідування уроків інших практикантів та участь у їх аналізі.
13. Оформлення та представлення звітної документації.

Виробнича (педагогічна) практика: організаційну, навчальну, позакласну та профорієнтаційну роботу.

Організаційна робота практиканта:

- 1) ознайомлення зі специфікою діяльності ЗЗСО даного типу (загальноосвітньої школи, ліцею, гімназії тощо);
- 2) ознайомлення зі шкільною документацією, планом навчальної і виховної роботи класного керівника.
- 3) вивчення класу, в якому магістрант буде проходити практику.

Навчальна робота практиканта:

- 1) вивчення матеріалів кабінету біології, природознавства, розробка плану відкритих уроків, методичних розробок;
- 2) складання індивідуального плану на період практики;
- 3) складання тематичного плану уроків на основі планів учителів, розробка уроків;
- 4) проведення уроків із дотриманням психолого-педагогічних, методичних і гігієнічних вимог до уроку;
- 5) відвідування уроків учителів та практикантів;
- 6) проведення предметного й комплексного аналізу відвіданих уроків;
- 7) проведення психолого-педагогічного самоаналізу уроків;
- 8) оволодіння вміннями розвитку, виховання учнів на уроках біології та основ здоров'я;
- 9) виготовлення дидактичного матеріалу, підготовка презентацій;
- 10) проведення додаткових занять із невстигаючими, робота з обдарованими учнями;
- 11) участь у роботі підсумкових заходів з педпрактики;
- 12) оформлення звіту про проходження педагогічної практики.

Позакласна робота практиканта:

- 1) проведення консультацій з предметів;
- 2) вивчення системи роботи вчителя біології, природознавства та основ здоров'я, спрямованої на формування в учнів стійкого інтересу до предметів;
- 3) спостереження та аналіз окремих видів позакласної роботи, що проводять учителі ЗЗСО;
- 4) планування, підготовка та проведення позакласної роботи;
- 5) відвідування й аналіз позакласних заходів, що проводять магістранти;
- 6) допомога в обладнанні кабінету біології (виготовлення візуально-графічної наочності: таблиць, схем, буклетів, дидактичних матеріалів тощо).

Форми позакласної роботи з біології, природознавства та основ здоров'я:

1. Змагання, конкурси та вікторини, біологічні ігри, естафети, квести.
2. Екскурсії, уявні мандрівки та подорожі.
3. Розробка презентацій.

4. Проведення конференцій, дискусій, курсів за вибором, факультативів.

Форми профорієнтаційної роботи практиканта:

- 1) організація екскурсій учнів на природничо-географічний факультет та до Ботанічного саду;
- 2) показ відеофільму та презентацій про університет та природничо-географічний факультет;
- 3) поширення профорієнтаційного матеріалу учням старших класів (флаєри, календарики, рекламні буклети тощо);
- 4) проведення тематичних бесід і виховних годин профорієнтаційної тематики або організація зустрічі адміністрації факультету з учнями та їх батьками.

Форми організації виробничої (педагогічної) практики

Організацію, контроль та методичне керівництво виробничою практикою у школі здійснюють керівники практики, методисти з фаху. Керівництво практикою на кафедрі біології та методики навчання біології здійснює керівник практики.

Обов'язки керівника практики:

- забезпечує організацію та проведення практики;
- здійснює попередній розподіл магістрантів на практику;
- проводить інструктаж для магістрантів про порядок проходження практики;
- складає програму проходження магістрантами практики, пропонує до обговорення на засіданні кафедри;
- визначає бази виробничої (педагогічної) практики, узгоджуючи й домовляючись із адміністраціями навчальних закладів разом із відділом практики університету;
- забезпечує розподіл методистів;
- організовує та проводить настановну й підсумкову конференції з практики;
- здійснює загальний та безпосередній контроль із педпрактики;
- приймає звітну документацію магістрантів та висновки методистів;
- підбиває підсумки педагогічної практики на факультеті й готує звіт;
- звітується про стан проходження магістрантами педпрактики на засіданнях учених рад факультету.

Обов'язки методиста з фаху:

- відповідає за практику закріпленої за ним групи магістрантів;
- бере участь у проведенні настановної та підсумкової конференцій;
- організовує взаємовідвідування магістрантами уроків та їх аналіз;
- відвідує уроки, позакласний, профорієнтаційний заходи магістрантів;
- аналізує документацію, подану магістрантами;
- складає звіт про підсумки практики і подає його керівнику в триденний термін;
- готує магістрантів до виступів на підсумковій конференції;
- бере участь у проведенні диференційованого заліку з виробничої (педагогічної) практики на засіданні кафедри.

Орієнтовний план проведення настановчої конференції:

1. Виступ керівника практики про зміст, цілі та завдання виробничої практики у школі магістрантів природничо-географічного факультету.

2. Виступи методистів фахових кафедр природничо-географічного факультету.

3. Розподіл магістрантів на практику.

З метою контролю та на допомогу методистам один із магістрантів призначається старостою групи в конкретному освітньому закладі.

Обов'язки старости групи практикантів:

➤ у перший тиждень подати керівнику практики на кафедрі графік та розклад дзвоників і уроків за схемою:

Дні тижня	Магістрант, який проводить урок	учитель	клас	урок	час проведення	номер каб.
понеділок						
вівторок						
середа						
четвер						
п'ятниця						
субота						

➤ прозвітувати в перші два дні про своєчасну явку магістрантів на бази практики;

➤ вести облік відвідування навчального закладу магістрантами-практикантами;

➤ здійснювати постійний зв'язок з керівником практики та методистами щодо роботи практикантів та проведення необхідних консультацій.

Обов'язки практиканта:

➤ сумлінно й відповідально готуватися до проведення уроків, позакласного заходу та профорієнтаційної роботи;

➤ подати звітну документацію з педпрактики на перевірку за два дні до її завершення;

➤ звітувати про стан проходження виробничої практики на засіданні кафедри біології та методики навчання біології.

Магістрант-практикант має право:

➤ отримувати всі необхідні консультації від методистів кафедр біології та методики навчання біології; біології людини, хімії та методики навчання хімії; педагогіки; психології; учителів шкіл;

➤ виносити пропозиції щодо вдосконалення організації та проведення практики.

Проходження виробничої практики

Магістранти проходять виробничу (педагогічну) практику на базах ЗЗСО м. Суми, а також у разі виробничої необхідності за умов погодження з адміністрацією університету та дирекцією ЗЗСО – за межами міста та області. Термін практики – 6 навчальних тижнів. За кожним магістрантом закріплені методисти, в обов'язки яких входять надання методичної, фахової допомоги, контроль за станом педагогічної практики, вирішення проблем виробничої дисципліни.

Для здобувачів освіти, які планують проходити виробничу (педагогічну) практику на виїзді, необхідно для внесення у наказ про розподіл практикантів у ЗЗСО, завчасно подати керівнику практики лист-запрошення від директора освітнього закладу, у якому він буде проходити практику.

Упродовж виробничої практики практиканти **зобов'язані** провести не менше **10 уроків** (усього) з біології, природознавства та основ здоров'я за чинними навчальними програмами, провести позакласну роботу, виконати обов'язки класного керівника, провести профорієнтаційну роботу. Конспект уроку погоджується і затверджується вчителем-предметником, у разі відсутності розгорнутого плану-конспекту студент до проведення уроку не допускається. Робочий день триває від першого до останнього уроку за графіком роботи учнівського колективу, за яким закріплений студент.

Обов'язковим є проведення позакласного заходу, на якому присутні вчитель-предметник, методист, однокурсники. Кожний урок, відвіданий методистом або керівником практики, підлягає обов'язковому ґрунтовному науково-методичному аналізу. На останньому тижні виробничої практики студент подає характеристику з місця її проходження, конспекти уроків та позакласних заходів, затверджені та оцінені методистом з фаху та вчителями-предметниками. Про результати проходження виробничої практики у ЗЗСО магістрант звітує у формі заліку керівнику під час затвердження оцінки за практику.

Обов'язки магістранта під час виробничої практики

- магістрант працює в ЗЗСО кожного дня **не менше 6 годин**, своєчасно виконує всю роботу, передбачену програмою педагогічної практики;
- під час практики студент веде щоденник практики встановленого зразку, в якому фіксуються результати спостережень за колективом класу, дає аналіз навчально-виховної роботи. До щоденника вносяться відгуки методистів та вчителів, загальний відгук керівника практики про результати педагогічної практики;
- магістрант дотримується правил внутрішнього розпорядку роботи освітнього закладу, в якому він проходить педагогічну практику, розпорядження адміністрації закладу та керівника практики;
- стосунки між магістрантом і вчителями повинні будуватися на основі поваги, такту, взаєморозуміння. Студент-магістрант повинен являти собою приклад організованості, дисципліни, працелюбства;

- в обов'язки старости групи під час проходження практики входить: облік відвідування магістрантів, координація зв'язку між магістрантами та методистами;
- магістрант може бути усунений від проходження практики, якщо його робота визнана незадовільною, і він вважається таким, що не виконав навчального плану;
- магістрант здійснює *профорієнтаційну роботу* з проведенням екскурсії до університету, факультету з обов'язковою відміткою про це в характеристиці;
- оцінка за практику виставляється за підсумком педагогічної діяльності магістранта у залікову книжку в розділ «Педагогічна практика».

Позакласна робота магістранта під час проходження виробничої (педагогічної) практики

Крім проведення уроків зі своїх предметів, практикант проводить позакласну роботу. Під час проходження виробничої (педагогічної) практики студент має змогу випробувати себе в ролі класного керівника, організовуючи учнів свого класу до позакласної роботи з предмету.

Мета позакласної роботи полягає у формуванні інтересів учнів до біології, природознавства та основ здоров'я, розвитку екологічного мислення, національної самосвідомості, почуття людської гідності, відповідальності за власні вчинки і майбутнє країни.

Схема розробки позакласного залікового заходу з біології, природознавства та основ здоров'я

1. Титульний аркуш із зазначенням навчального закладу та підпорядкування, теми і форми заходу, відомостей про студента-практиканта, прізвища методистів.
2. Мета заходу.
3. Обладнання.
4. Час і місце проведення.
5. Зміст позакласного заходу.
6. Список використаної літератури.
7. Оцінка й відгук (стислий) учителя-предметника про науково-методичний рівень проведення заходу.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПРАКТИКАНТА

Оформлення звітної документації здійснюється до закінчення практики. На останньому тижні студент-практикант зобов'язаний подати документацію всім методистам, які оцінюють завдання, виконані під час проходження практики, про що ставиться відмітка в атестаційний лист.

Уся документація повинна бути грамотно й охайно оформлена, складена в окрему папку з титульним листом (див. додаток А).

Перелік звітної документації керівнику практики:

1. Звіт магістранта про проходження виробничої практики у школі (див. додаток А, Б).

2. Атестаційний лист (див. додаток В).

3. План проведення уроків з підписами вчителя у вигляді таблиці.

№ п/п	Дата уроку	Тема уроку	Оцінка вчителя	Підпис вчителя	Коментар до уроку (за потреби)

4. По два конспекти проведених уроків з біології (природознавства та основ здоров'я) з оцінкою та підписом вчителя. Магістранти, що проходили педагогічну практику за межами м. Суми здають всі конспекти уроків з біології з оцінками та підписом вчителя.

5. Розробка проведеного й оціненого вчителем (або класним керівником) залікового позакласного заходу з біології (природознавства та основ здоров'я).

6. Характеристика студента-практиканта з навчального закладу (зі штампом та печаткою), підписана директором, учителем біології (див. додаток Г).

7. Щоденник практики (з печатками та підписами, відгуками вчителів та методистів, оцінкою за педагогічну практику) (див. додаток Д).

Звіт підписується студентом і складається за орієнтовним планом:

1. Термін та місце проходження виробничої практики у школі.

2. Виконана навчальна робота (скільки уроків було проведено, які з уроків виявилися найбільш вдалим, які методики та технології було використано, дається самоаналіз уроку та аналіз відвіданого уроку однокласника чи вчителя).

3. Здійснена методична робота (описати про роботу в методичних кабінетах та лабораторіях, участь у нарадах методичних об'єднань учителів-біологів, допомога вчителю в оформленні кабінету).

4. Проведений позакласний захід з біології (прозвітувати в якій формі був проведений захід, здійснити його об'єктивний аналіз).

5. Виконана науково-дослідницька робота (в галузі методики викладання біології).

6. Звіт про проведену профорієнтаційну роботу.

7. Особисті враження, пропозиції щодо підвищення ефективності проходження практики (розподіл магістрантів, виробничі бази практик, контроль за проходженням практики).

6. Критерії оцінювання результатів практики

На останньому тижні практики проводиться підсумкова конференція, її мета – проаналізувати та узагальнити результати педагогічної практики, визначити якість професійної підготовки магістрантів. Присутність практикантів та методистів є обов'язковою. У ході проведення підсумкової конференції аналізуються проблеми, успіхи, напрацювання магістрантів та їх готовність магістрантів виконувати професійні обов'язки вчителя біології, природознавства та основ здоров'я.

На підсумкову конференцію кожна академічна група готує презентацію, пост у соціальних мережах кафедри (Facebook, Instagram) про проведену профорієнтаційну роботу в ЗЗСО.

Оцінюванню підлягають досягнення магістранта в навчальній та позакласна роботі зі спеціальності. Також ураховується:

- сумлінне виконання магістрантом вимог програми педагогічної практики, обов'язків практиканта;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку освітнього закладу;
- відсутність зауважень дисциплінарного характеру;
- вчасне подання звітної документації з виробничої (педагогічної практики);
- участь у проведенні настановної та підсумкової конференцій.

Критерії оцінювання навчальних досягнень магістранта

№	Вид діяльності	Кількість балів
1.	✓ вчасно прибути до виробничої бази практики; ✓ сумлінно виконували обов'язки магістрантів-практикантів; ✓ робочий день магістрантів-практикантів у освітньому закладі тривав у межах 6 годин; ✓ проводили уроки на високому науково-методичному рівні, більшість уроків оцінені на «відмінно»; ✓ апробували раціональні форми роботи на уроках біології (у тому числі в профільних класах), природознавства та основ здоров'я, застосовували ефективні методи і прийоми роботи; ✓ у першій половині практики в присутності одного з методистів провели заліковий позакласний захід на високому організаційному та методичному рівні; ✓ відвідали та обговорили уроки та виховні заходи інших магістрантів-практикантів із наступним їх аналізом; ✓ вивчили учнівський колектив; ✓ ознайомилися з досвідом роботи вчителів біології; ✓ надали допомогу ЗЗСО в обладнанні кабінету біології або природознавства; ✓ якісно підготували та вчасно подали на перевірку звітну документацію з педпрактики; ✓ на високому методичному рівні провели профорієнтаційну роботу.	90-100 А
2.	✓ сумлінно виконували обов'язки практикантів; ✓ вчасно прибули до виробничої бази практики; ✓ робочий день студента-практиканта в навчальному закладі тривав близько 6 годин; ✓ проводили уроки на високому та достатньому науково-методичному рівні; ✓ більшість уроків оцінені вчителями та методистами на «відмінно» і «добре»; ✓ продемонстрували вміння працювати на уроках біології (у тому числі в профільних класах), природознавства та основ здоров'я; ✓ намагалися апробувати раціональні форми роботи на уроках;	82-89 В

	✓ застосовували різноманітні методи і прийоми роботи; ✓ у присутності одного з методистів провели залікові позакласні заходи із біології, природознавства та основ здоров'я; ✓ відвідали та обговорили уроки та позакласні заходи інших практикантів; ✓ із наступним їхнім аналізом; ✓ вивчили учнівський колектив; ✓ ознайомилися з досвідом роботи вчителів-предметників освітнього закладу; ✓ на належному методичному рівні провели профорієнтаційну роботу; ✓ мали незначні зауваження щодо якісного оформлення та подання на перевірку звітної документації з педпрактики.	
3.	✓ сумлінно виконували обов'язки практикантів; ✓ вчасно прибули до виробничої бази практики; ✓ робочий день практиканта в освітньому закладі тривав близько 6 годин; ✓ проводили уроки на достатньому науково-методичному рівні; ✓ більшість уроків оцінені вчителями та методистами на «добре»; ✓ продемонстрували вміння працювати на уроках біології (у тому числі в профільних класах), природознавства та основ здоров'я; ✓ у присутності одного з методистів провели залікові позакласні заходи з біології, природознавства та основ здоров'я; ✓ відвідали та обговорили навчальні заняття та виховні заходи інших практикантів із наступним аналізом; ✓ провели на достатньому або середньому рівні профорієнтаційну роботу; ✓ мали зауваження щодо якісного оформлення та подання на перевірку звітної документації з педпрактики.	74-81 С
4.	✓ не в повній мірі виконували обов'язки практикантів; ✓ проводили уроки на середньому методичному рівні; ✓ більшість уроків оцінені вчителями та методистами на «задовільно»; ✓ продемонстрували недостатні вміння працювати на уроках біології, природознавства та основ здоров'я; ✓ використовувалися одноманітні методи та прийоми на уроках біології, природознавства та основ здоров'я; ✓ недостатньо вивчили учнівський колектив; ✓ провели залікові позакласні заходи з біології на низькому організаційному рівні; проігнорували взаємовідвідування; ✓ не продемонстрували належного рівня сформованості професійно-педагогічних умінь; ✓ є суттєві зауваження щодо оформлення звітної документації з педагогічної практики.	64-73 Д
5.	✓ недобросовісно виконували обов'язки практикантів; ✓ присутність у навчальному закладі була епізодичною (у дні проведення уроків); ✓ проводили уроки на низькому науково-методичному рівні; ✓ більшість уроків оцінені вчителями та методистами на «задовільно»; ✓ не продемонстрували вміння працювати на уроках біології, природознавства та основ здоров'я; ✓ не використовувалися різноманітні методи та прийоми на уроках; ✓ провели залікові позакласні заходи на низькому організаційному рівні; ✓ проігнорували взаємовідвідування; ✓ недостатньо вивчили учнівський колектив; ✓ були відсутніми на настановній та підсумковій конференціях; ✓ не продемонстрували належного рівня сформованості професійно-	60-63 Е

	педагогічних умінь; ✓ мають суттєві зауваження щодо оформлення звітної документації з педпрактики.	
6.	Студент-практикант не виконав програму педагогічної практики.	35-59 FX

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Генкал С.Е. Методичні засади продуктивного навчання біології учнів профільних класів: навчальний посібник для магістрантів вищих навчальних закладів. – Суми: видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2013. – 196 с.
2. Генкал С.Е. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Педагогічні технології в біологічній освіті» для магістрантів освітнього рівня «Магістр» за спеціальністю 014 Середня освіта. Біологія та основ здоров'я, 014 Середня освіта. Біологія / [уклад. С.Е. Генкал]. – Суми : ФОП Цьома С.П., 2018. – 48 с.
3. Генкал С.Е. Методичні рекомендації до лабораторних занять з дисципліни «Методика навчання біології в профільних класах» для студентів освітнього рівня «Бакалавр» за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та основ здоров'я). Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. 53 с.
4. Грицай Н.Б. Інноваційні технології навчання біології: навчальний посібник. Львів: «Новий світ – 2000», 2019. 176 с.
5. Грицай Н. Б. Методика навчання біології: навчальний посібник / Н. Б. Грицай. – Рівне : ТзОВ «Дока центр», 2016. – 272 с.
6. Загальна методика навчання біології. За ред. І.В. Мороза. – К., «Либідь», 2006. – 590 с.
7. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
8. Методика навчання біології : Навчальний посібник / С. М. Тарасова, А. М. Космачова, Г. М. Міхєєва – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 354 с.
9. Методика навчання біології: Навчальний посібник для магістрантів вищих навчальних закладів. / Грицай Н.Б. Львів: «Новий Світ-2000», 2020, 272 с.
10. Навчальні програми курсів за вибором з біології для 10-11 класів: [Електронне видання]. Коршевніук Т. В., Матяш Н. Ю., Козленко О. Г., Рибалко Л.М. Київ: Педагогічна думка, 2020. 36 с. https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/navchalni-programy-kursiv-za-vyborom-z-biologiyi-dlya-10_11-klasiv.pdf

Додаткові

1. Генкал С.Е. Формування пізнавальної компетентності учнів на уроках біології засобами розвивального навчання. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2025. Випуск 217.С. 244-250. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-217-244-250>
2. 19. Генкал С. Формування науково-дослідницької культури майбутніх вчителів біології в умовах інтеграції науки та освіти. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2025. Випуск 218, С.105-111. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-218-105-111>
3. Інтерактивні методи викладання. Практичні поради для суддів-викладачів. К.: ФОП Демчинський О.В., 2017. 64 с. <http://nsj.gov.ua/files/1514283742Interactivne%20vykladannia.pdf>
4. Навчання біології учнів основної школи / Матяш Н.Ю., Коршевніюк Т.В., Рибалко Л.М., Козленко О.Г.: методичний посібник /. – К.: КОНВІ ПРИНТ, 2019. – 208 с. URL: [https://lib.iitta.gov.ua/718427/1/19-07%20\(1\).pdf](https://lib.iitta.gov.ua/718427/1/19-07%20(1).pdf)
5. Цуруль О. А. Методична підготовка майбутніх учителів біології до роботи зі шкільним підручником / О. А. Цуруль // Природничий альманах. Серія: Біологічні науки. 2019. Вип. 26. - С. 193-206. - Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP meta&C21COM=S&2 S21P03=FILA=&2 S21STR=Pasbn 2019 26 20
6. Шульдик В.І. Курс методики викладання біології в модулях: Підручник для магістрантів, магістрів та молодих вчителів біології. К.: Наук, світ, 2000. - 289 с. https://library.udpu.edu.ua/library_files/381376.pdf
7. Навчальні програми курсів за вибором з біології для 10-11 класів: [Електронне видання] / Коршевніюк Т. В., Матяш Н. Ю., Козленко О. Г., Рибалко Л. М. Київ: Педагогічна думка, 2020. 36 с. <https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/navchalni-programy-kursiv-za-vyborom-z-biologiyi-dlya-10-11-klasiv.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Всеосвіта. Національна освітня платформа. <https://vseosvita.ua>
2. Дистанційний курс на Moodle СумДПУ <https://dl.sspu.edu.ua/course/view.php?id=6005>
3. Електронні версії підручників. <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/>
4. Міністерство освіти і науки. <http://mon.gov.ua>
5. Модельна навчальна програма Балан П.Г. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Pryrodnicha.osvitnya.haluz.2023/08.09.2023/Biolohiya.7-9.klas.Balan.ta.in-08.09.2023.pdf>
6. Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalnaserednya/navchalni-programi-5-9-klas2017.html>
7. Програма з біології для 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням біології, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 17.07.2013 № 983. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/biologiya1.pdf>

8. Програма з біології і екології для 10-11 класів закладів загальної середньої середньої освіти: **рівень стандарту**, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
9. Програма з біології і екології для 10-11 класів закладів загальної середньої середньої освіти: **профільний рівень**, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

**8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна**

- мультимедійний комплекс;
- підручники та навчальні посібники, зазначені у списку літератури, електронний каталог бібліотеки Сумського державного педагогічного університету, інституційний репозитарій eSSPUiR;
- ілюстративні матеріали (структурно-логічні схеми, таблиці).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Природничо-географічний факультет
Кафедра біології та методики навчання біології

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

З ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

магістранта _____ курсу природничо-географічного факультету

(П.І.П. студента)

(місце проходження практики)

Керівник практики:

Підпис та оцінка

Суми – 202_

ЗВІТ З ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Магістранта-практиканта _____

Курс 2, група 662 природничо-географічного факультету Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Назва закладу освіти _____

Методист з біології _____

Загальні результати виробничої (педагогічної) практики:

а) кількість відвіданих уроків учителів; б) кількість відвіданих уроків практикантів; в) кількість проведених уроків; г) кількість проведених виховних заходів; д) кількість проведених позакласних заходів; є) кількість відвіданих виховних заходів.

1. Характеристика ходу початкового етапу виробничої педагогічної практики: участь у настановній конференції та груповій бесіді з керівником та методистом; знайомство з керівництвом школи та вчителями; ознайомлення з планом роботи вчителів-предметників; знайомство з учнями.

2. Аналіз проведеної навчальної роботи з біології, природознавства, основ здоров'я: складання тематичного плану на період педагогічної практики; відвідування уроків учителів біології, природознавства, основ здоров'я; проведення уроків та під час замін, виготовлення наочних посібників та інших допоміжних матеріалів та їх загальна характеристика.

3. Аналіз проведеної позакласної роботи з біології природознавства, основ здоров'я: загальна характеристика відвіданих позакласних заходів з біології, природознавства, основ здоров'я, проведених учителями та практикантами; опис позакласного заходу тему «_____»; самоаналіз проведеного заходу.

4. Аналіз проведеної виховної роботи з учнями: результати ознайомлення із системою роботи класного керівника й вивчення учнів класу; виконання функцій та обов'язків класного керівника, опис прийомів щодо реалізації виховної спрямованості уроків; загальна коротка характеристика відвіданих виховних заходів; опис підготовки до проведення виховних заходів за темами «_____»; самоаналіз проведених заходів.

5. Аналіз науково-дослідної роботи зі здобувачами освіти: (назва виступу на методичному семінарі; коротко зміст теми, теоретичні аспекти та практичні результати семінару, майстер-класу тощо).

6. Звіт про проведenu профорієнтаційну роботу практиканта (у якій формі проводилася профорієнтаційна робота, в яких класах).

7. Загальна особистісна характеристика виробничої практики (оцінка результативності практики в аспекті формування професійних умінь мотивації, зауваження та побажання щодо організації практики).

Дата

Підпис практиканта

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ

виробничої (педагогічної) практики магістранта _____
(П.І.П. повністю)

природничо-географічного факультету, спеціальності _____,
який проходив практику в _____
(вказати повну назву школи та її адресу, телефон)

у _____ класі, в період з _____ по _____.

№ п/п	Показники оцінювання	Відповідальна особа (П.І.Б)	Макс. балів	Набрані бали	Підпис
1.	Навчальна та позакласна робота з біології, природознавства, основ здоров'я	Вчитель біології	30		
2.		Методист з біології	30		
3.	Педагогічна робота в школі	Класний керівник	20		
4.	Профорієнтаційна робота	Керівник практики	15		
5.	Участь у настановчій та підсумковій конференції, оформлення звітної документації	Керівник практики	5		
6.	Підсумкова оцінка за виробничу (педагогічну) практику	Керівник практики	100		

Додаток Г

ШТАМП ЗЗСО

Характеристика
магістрантки-практикантки 2 курсу
спеціальності 014 Середня освіта
(Біологія та основ здоров'я)
природничо-географічного факультету
Сумського державного педагогічного
університету імені А.С.Макаренка

(П.І.Б. повністю)

_____ проходила виробничу (педагогічну) практику в назва
закладу з _____ по _____ 202_ р. на посаді вчителя біології.

_____ зарекомендувала себе наполегливим, ініціативним,
працелюбним, здібним організатором учнівського колективу, досягла
належного рівня викладання, загальної культури та творчості.

_____ ознайомила з веденням ділової документації,
особливостями організації навчально-виховного процесу, системою роботи
навчального закладу. Магістрантка має належну теоретичну та методичну
підготовку, знання з предмету та методики викладання біології, знає шкільну
програму з біології та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
освіти. Нею було проведено __ занять з біології та позакласний захід «_____».
Усі заняття були заздалегідь сплановані, продумані, обговорені з вчителем.

Під час роботи _____ використовувала сучасні засоби навчання,
дидактичний матеріал, форми та методи викладання сприяли активному
сприйняттю учнями навчального матеріалу. Магістрантка змогла встановити
взаємодію з учнями та завоювати авторитет, що позначилось на належному
рівні викладання дисципліни.

З педагогічним колективом у _____ склались конструктивні,
доброзичливі стосунки. Вона виконувала доручення вчителів, класного
керівника, брала активну участь у всіх позакласних заходах, проводила
індивідуальну виховну та профорієнтаційну роботу.

Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО пройшла на належному
методичному рівні та заслуговує на високу оцінку.

Директор

підпис
Печатка ЗЗСО

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ

Викладач біології

підпис

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С. МАКАРЕНКА

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут/факультет _____

Кафедра _____

кваліфікаційний рівень _____

галузь знань _____

предметна спеціалізація _____

додаткова спеціалізація _____

_____ курс, група _____

Магістрант _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

„____” _____ 20__ року

(підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

“ ____ ” _____ 20__ року

(підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

[illegible]

Методист

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник практики від підприємства,
організації, установи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочі записи під час практики

[illegible]

Відгук і оцінка роботи магістранта на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Керівник практики від підприємства, організації, установи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«_____» _____ 20__ року

Висновок керівника

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 20 __ року